

VALENȚE ALE ACTIVITĂȚILOR EXTRAȘCOLARE ÎN GIMNAZIU

Prof. DOINA LENUȚA-OTILIA
Școala Gimnazială Herla

Rolul activităților extrașcolare începe să fie recunoscut de către cadrele didactice tot mai mult. Deși programul școlar este în unanimitate considerat încărcat, iar activitatea extrașcolară solicită un timp de desfășurare în afara acestuia, beneficiile reușesc să câștige teren în fața dezavantajelor. Astfel, atunci când elevii își solicită profesorii să stea peste program cu diverse ocazii – zile dedicate unor sărbători anuale, repetiții pentru piese de teatru jucate de elevi sau mini-serbări școlare, dar și întâlniri cu profesioniști în diverse domenii – rezultatul nu poate fi decât bucuria că există dorința de învățare.

Este adevărat că acest tip de învățare se petrece în anumite condiții. În primul rând, nu se pun note. Cât de relaxați pot fi elevii când toate răspunsurile lor sunt bune! De câtă creativitate dau ei dovadă, când constată că ceea ce exprimă deschis, fără prea multe condiționări sau restricții, este apreciat. Și sigur că aprecierea vine, în primul rând, pentru exprimarea unei opinii, pe cât de sincere, pe atât de valoroase. Pentru că, să recunoaștem, indiferent de disciplina pe care o predăm, nu le oferim mereu șanse egale elevilor noștri să-și exprime opinia. Motivul principal este lipsa timpului, dar la acest motiv se adaugă și faptul că foarte mulți dintre elevi își înving cu greu timiditatea sau profesorii înșiși nu îi determină să-și depășească limitele firești, indiferent de natura acestora. În același timp, pentru ca ora să aibă succes, îi lăsăm tot pe cei cu care am mai experimentat schimbul de idei să o facă, sperând ca ceilalți să învețe măcar ascultând, deși știm că prin ascultare se reține foarte puțin, comparativ cu punerea în practică a învățării.

Da, activitățile extrașcolare au marele atu că îi pun pe elevi să pună în practică ceea ce știu deja. Le și oferă informații, dar nu acesta este scopul principal. De aici marea șansă a aplicării caracterului educativ, care nu se realizează spunându-i elevului ce să facă, ci îi permite să facă, oferindu-i sprijin permanent. Astfel se atinge o reală problemă a învățământului românesc, cea a dezvoltării personalității elevului de gimnaziu, pentru care vechea programă nu oferea prea multe soluții, rămânând la latitudinea dirigintelui sau a activității extrașcolare să le găsească.

Este cunoscut faptul că dimensiunea socială este foarte puțin reprezentată în cadrul disciplinelor obligatorii, mai ales în vechea programă. Trebuie să recunoaștem că activitatea extrașcolară a completat programa obligatorie, atunci când profesori dedicați au propus activități care să-i familiarizeze pe copii cu ideea de voluntariat, utilitate socială, parteneriatul școală – familie – comunitate, O.N.G.-uri sau dialog intercultural. Atunci când îi ceri unui elev să descopere cât de multe lucruri știe despre un anumit subiect, dar și că aceste informații pot fi aplicate în cadrul unor proiecte educaționale, concursuri sau manifestări educative, atunci poți crede că învățarea și-a atins scopul: acela de a educa. Cred că atunci și copilul va deveni mai preocupat de propria sa învățare, va fi mult mai motivat să învețe pentru propria sa devenire, nu numai pentru o anumită medie, nu numai pentru un clasament. Atunci va pune pasiune în învățare. Și cine dintre noi nu-și dorește copii pasionați de tot ce e bun?...

Din păcate, nu există cluburi ale elevilor în toate localitățile și nici condiții de deplasare pentru copiii din zonele rurale către localități în care există asemenea cluburi. Atunci șansa acestora e una singură: profesorul care înțelege rostul activităților educative. Este profesorul pasionat, pentru care ora nu are numădecât 50 de minute, iar programul de muncă nu e dictat neapărat de orarul școlar. Este omul pentru care vacanța devine prilej de exersare a unor abilități ale elevilor, pentru ca prezența acestora la o competiție să devină un succes. Este Omul care le poate oferi șansa copiilor să se plimbe în cadrul unor excursii sau competiții naționale, în condițiile în care ei poate nu au ieșit

des din zona propriilor localități. Sigur că asemenea gesturi necesită, de multe ori, sacrificii personale și nu numai. Dar cred că asemenea gesturi unesc oamenii dintr-o comunitate și o fac puternică pe aceasta, iar profesorul cu inițiativă merită toate aprecierile.

Nu trebuie uitat faptul că părinții se implică mult în educația copiilor, însă mulți dintre ei consideră că după ciclul primar această implicare poate fi redusă. Nimic mai fals. Și iată cum tot de un profesor pasionat ajunge să depindă relația părinte-copil, din perspectiva școlii, căci acest profesor nu-i va chema pe părinți numai pentru a le prezenta notele copiilor lor, ci îi va invita, la ore potrivite pentru aceștia (nu pentru profesor...), să le arate cum învață copiii și cum pot fi aceștia susținuți în învățare. Cu alte cuvinte, e nevoie, de multe ori, de un fel de școală a părinților, căci numai așa unele mentalități ar putea fi ameliorate.

Însuși faptul că activitățile educative propun o asemenea diversitate a programelor dovedește cât este de important ca ele să fie promovate și încurajate. În același timp, mediatizarea lor pe atât de multe canale nu face decât să ofere exemple de bune practici și să-i convingă și pe cei care mai au încă îndoieli de cât de multe beneficii aduc acestea. De cele mai multe ori, aceste mediatizări au dovedit bucuria cu care copiii au participat la activități, semn că acestea s-au potrivit perfect cu interesele lor, dar, în același timp, și cu perspectivele de dezvoltare a societății, prin deschiderea demonstrată de asemenea activități și proiecte. Acesta nu este un aspect de neglijat, din moment ce deseori școala românească a fost acuzată că nu pregătește oameni pentru societate, ci că îi învață doar teorie. Poate că cei care au văzut în extrașcolar o șansă, au simțit că așa se poate corecta un defect al transiterii de teorie pură elevilor.

Poate că școala va face pe deplin educație când profesorii ei vor învăța să se joace cu copiii, să participe împreună cu ei la cât mai multe activități în afara clasei, să aibă acces înlesnit la sălile de teatru și de cinematograf, la planetarii și la muzee. Și toate acestea fără a-i discrimina pe cei fără posibilități materiale. „Școala altfel” a fost un mare pas înainte. Dar depinde de mulți alți factori să fie făcuți și următorii pași. Până atunci, cinste profesorilor care fac educație din pasiune!